ring conuenit ut quanto securius ab exterius actionibus
ant. Tanto lauus immunde inse cogitationes strepitu potui
ggrant. Unde sub iudee specie ppheta torpens quo anima
cuiusdam dicit; uidetur ea hostes ad eius frumenta subducta cau
pio ac cum legis ab exercitio opere in sabbato cessatur; hostes
go sabbata uidentes irridunt. cui maligni spiritus ipsa uacationis sua
adiunctiones illicitas persuadunt. ut una quaeq. anima quae remo
ta ab exterius actionib; do seruire credatur. eo magis eorum tyranni
illicita cogitando famulet; Sed aute uiri quia amundi operib;
corpore sed uirtute sopiunt. laboriosius dormiunt. qua uigilare
nouerunt; quia in eo qd actiones huius sci deserunt superant.
cohibito conflictu coudit contra semetipsos pugnant. ne mens p
uagas cogitationa torpeat. ne subacta otio ad desideria immunda fra
gescat. ne in ipsis bonis desideriis plus iusto inferueat. ne subdisce
dens spem sibimet parcendo affectione languescat; Agit hec.
ab huius mundi inquieta concupiscentia se penitus subtrahit.
et terrenarum actionum strepitu deserit. et p quietas studiu uirtutib;
intenta uigilans dormit; Neq; enim ad contemplandu interna p du
cere nisi abbis que exterius implicant studiose subtrahatur;
unde et qd psemetipsa uerius dicit. Nemo potest duob; dominis
seruire. hinc paulus ait; Nemo militans do implicat se negotiis
secularib; ut ea placeat cui se probauit; hinc ppheta dns am
monet dicens: Vacate et uidete qm ego su ds; Quia igit nequaquam
interna contemplatio nisi ab externa implicatione cessetur.
nec nunc ubi abscondita et diuini susurrii tepus exprimit
et dicit in horrore uisionis nocturne. quando solet sopor occu
pare homines. quia nimirum mens nra nullomodo ad uim intime
contemplationis rapit. nisi studiose prius aterrenorum desideriorum

Hersfeld, Kirchl. Rentamt:
Gregor der Gr., Moralia

Monatra V c. 31, PL. 75, Sp. 709 C - 710 A

tumultu sopiat; Sed humanus animus quasi sue contemplationis
machina subleuatus. quo sup se altiora conspicit. eo in semetip
so terribilius contremescat; Vnde et apte subdit. Pauor tre
uit me et tremor. et omnia ossa mea putrefacta sunt. Quid per hec
si forsan acta signant. Per quib; et per ppheta dicit. dns confregit
omnia ossa eorum; Et sepe ea que agunt homines et altius mo
mento estimant. quia districtionis intime quam sit subtilitatis
cium ignorant; Sed cum per contemplationem rapitur supna conspi
ci abipsa aliquomodo per suprioris sue securitate liquefiunt. et
tanto magis in diuino conspectu trepidant. quanto nec bona
sua digna ei examini que conspiciunt pensant; Hinc et ille qui
is qui forsan operando peccat. pene subleuatus clamabat. con
tra ossa mea dicens. dne quis similis tui. Acsi diceret. Carnes mee
uerbum non habent. quia infirma mea apud te fundamus silent. Ossa
autem mea tue magnitudinis laudem dicunt. quia ipsa quoque
que ex me forsan credidi. tua consideratione conuertenda re
Hinc et qdam manu uiso angelo pauefactus dicit. morte morie
quia uidimus dnm; Que uxor primus consolans dicens; Si uel
let dns occidere nos. de manib; nris holocaustu et libamenta non
suscepisset; Quid autem qd aduisione angli uir fuit timidus. cum
lier audax. nisi qd nobis quotiens celestia demonstrant. spes quo
de pauore se concutiunt. sed tamen spes presumit. Inde nanq; spes
ad maiora audenda se erigit. unde turbat spes. quia cuncta que
na sunt prior uidit; Quia igit cui altiora secretorum celestium
subleuata mens conspicit. cuncta humanarum rerum solidita
contremescat. recte nunc dicit. Pauor tenuit me et tremor
et omnia ossa mea putrefacta sunt. Acsi aperte diceret. Subtilitatis
intime archana penetrans. unde me apud me spreui credidi.

Morocha E 31 f., Pl. 75, Sp. 710 A-D

amē conſpectū iudicis inde turbaui; Diſtrictione quippe
ne iuſticie contēplamur cui deapſis operib; iuſte ptimeſ
que nos forte egiſſe putabamus; Ducta nāq ad interna re
na retractando ſi diſtrictū iudicū inuenit multis tortmud
ſuarū ſimb; in intima reatuidine impingit; Vnde bene p
lus cū et uirtutū oſſa habere ſe gerere et tamen ſub diſt
to examine hec cadē ei oſſa trepidarent dic; Mihi pmini
ē ut a nobis iudicer aut ab humano die Sed neq me ipſu
iudico Nihil cui mihi conſcius ſū; Sed quia audax uenis
ni ſuſurri hec cadē ei oſſa tremuerant illico adiunxit Se
in hoc iuſtificatus ſū. Qui autē iudicat me dñs ē; Deſi dic
Et recta egiſſe me recolo et tamen demerſus n pſumo qu
ad eius examen uita nra deuit ſub quo nre fortitudinis et
turbant; Sed cū mens in cōtēplatione ſuſpendit cū carni
guſtas ſuperans pſpeculationis uim deliberare aliquid
me ſecuritatis rimat ſtare diu ſup ſemetipſa n potest qu
et ſi hanc ſpſ ad ſuma eicit caro tamen ipſo adhuc co
tionis ſue pondere deorſū pmit; Vnde et ſubdit; Et cū
me pſente transiit inhorruerunt pili carnis mee Nobi
ſemb; ſpſ transit quando inuiſibilia cognoſcamus et ta
hec n ſolide ſed rapum uidemus; Neq enī inſuauitate co
plationis intime diu mens figit quia ad ſemetipſa in me
te luminis reuerberata reuocat; Cuq interna dulcedine
guſtat amore eſtuat ire ſup ſemetipſa nitit ſed ad inf
tatis ſue tenebras fracta relabit et magna uirtute pfic
uidere quia uidere n poſſit hoc qđ ardenter diligit ne
men ardenter diligeret niſi aliquatenus uideret; Non
ſtat ſpſ ſed transit quia ſupna luce nra nob contēplatio

Moralia V 32 f., PL. 75, Sp. 710 D - 711 C

ramus; aperit. et mox infirmamur; abscondit; Et quia in hac
quamlibet quis uirtute p[ro]fecerit. adhuc tamen corruptio
huc stimulu[m] sentit. Corpus quippe qd corrupit aggrauat ani
m. et deprimit terrena inhabitatio sensu[m] multa cogitare re
cludit; inhorruerunt pili carnis mee; Pili carnis sunt. quelibet
superflua humane corruptionis; Pili carnis sunt. unde uenerit co
gnoscere quasi sic amenter inuidimus. ut de amissione earum
quo dolore fatigemur; Bene autem p moysen dicit. Leuate ra
sit omnes pilos carnis suc; Leuata quippe assumptus uocat; Opor
tet ergo leuatas omnes pilos carnis radere. quia is qui inobsequiis
mis assumit. debet ante di oculos a uanis carnis cogitatio
nibus mundus apparere. ne illicitas cogitationes mentis p[ro]fe[ra]t.
pulchra animae species quasi pilus fructu[m] deformem
dat; Sed quamlibet ut diximus quelibet uirtutis sese conuer
tionis exerat. adhuc tamen ex delectatione uitiorum nascitur
horror; Unde et ipsi leuitarum pili radi p[ro]pter sunt. ne uellu
tur. et eni[m] pilus in carne radices remanent. et crescunt nisi ra
dantur. quia magno quide[m] studio superflue cogitationes am
ande sunt. sed tamen amputari funditus nequaquam possunt;
nec caro superflua generat. que semp spi ferro sollicitudinis re
cidit; Sed hec in nobis tunc subtilius conspicimus. ei speculatio
ni penetramus; Unde recte nunc dicit. Cum spi me p[ro]tenta
sisset. inhorruerunt pili carnis mee; humana et eni[m] mens
in multiplicationis arce sublimata tanto se rarius deprimit
se erudiat. quanto nimis subtile conspicit et qd amat. Et
pulchru[m] intuetur hoc qd sup se appetit. districte iudicat
quid in se infirmu[m] prius tranquille tolerabat. Transeun
tes ergo spu pili p[ro]mittunt. quia ante compunctionis ar

Moralia V 33, PL. 75, Sp. 711 C - 712 B

ineꝰ substamꝫ nullatenus admittatur. Sed quia
nre mentis nimirꝫ pfectæ sermone nō possumus. humanitatis
modulo quasi infame unbecillitate ppedit. eū aliqua
bucendo resonamus; Quia uero ex magna contē
plationis subleuati. subtile qđ de eternitatis cognitione
dicimus. sacre hystorie uerbis ostenditur. cū de cognitio
ne dei nobis helias educitur. cui cū transiturū ante
se dñm spm mitteret dicens. ecce dñs transit. spūs grandis &
fortis subuertens montes. et comterens petras ante dñm. ilico
subiungit. nō in spū dñs. et post spm cōmotio. Non in cōmotio
ne dñs. et post cōmotionē ignis. nō in igne dñs. Et post ignē
sibilus aure tenuis. Spūs quippe ante dñm euertens montes
et petras comterit. quia pauor qui ex aduentu eius irruit. &
duritiē cordis nri deterit. et duriciā liq. facit. Sed spūi cō
motionis et ignis nō in eis dñs dicitur. ex uero in sibilo aure
tenuis intelligitur. quia nimirū mens cū in cōtemplationis sub
limitate suspenditur. quicquid pfectæ conspicere ualet
despicit. cum uero subtile aliquid conspicit. hoc ē qđ de incōpre
hensibili substantia eternitatis audit. Quasi enī sibilū aure
tenuis percipimus. cū sapore marcū scripturæ ueritatis contē
platione subtiliter degustamus. Tunc ergo uerū ē
qđ de deo cognoscamus. cū plene nos aliquid de illo cognos
cere non posse sentimus. Unde bene illic subditur. Qđ cū au
disset helias. operuit uultū suū pallio. et ingressus steterit in
ostio spelunce. Post aure tenuis sibilū. uultū suū pallio
operit. Quia ipsa subtilissima contemplatione ue
ritatis. quā nunc ignorantia hominis negatur. agnoscit. ut
uultus nr pallio subducere. et meditationis mentis quere uideat.

Monachia V 36, TL. 75, Sp. 715a C- 716B

hanc ex consideratione ꝑprie infirmitatis uidere. ut neq[ue]
in nullo gemus oculos ultra se ꝑ cupiamus aperiat. sed ad hoc q[uo]d
apphendere ñ ualet reuereamur claudat; Qui hec agens inspe
lunce ostio stetisse describit; Quid nāq[ue] spelunca nra ē nisi hu
corruptionis habitatio. in qua adhuc exulantes remoramur
Sed cū aliquid ꝑ capere de cognitione diuinitatis incipimus qua
si ia inspelunce nre ostio stamus; Quia cū ꝑgredi ꝑfecte
possumus ad cognitionē tamen ueritatis intrare iam aliq[ue]
delectamus aut captamus; In ingressu ergo spelunce stare
represso nre corruptionis obstaculo. ad cognitionē ueritatis
in apere exire; Unde et nube in tabernaculū descendente
dicit de longinquo cernentes in papilionū suorū ostiis stetisse
memorant. quia hi qui aduentū diuinitatis ut cuiq[ue] conspici
unt. quasi iam ex habitaculo carnis ꝑcedunt; Quia igit humā
na mens quam libet se uirtute tendendo. uix de numine ex
trema cognoscat. rectene nunc dicit; et uoce quasi aure tenus
diui; Sed qm cū de se ipsa parū nobis diuina cognitione ex hi
bet. infirmitatis nre ignorantiā ꝑfecte docet. qui uoce aut au
ribus audiunt. dicat que ex ipsa audientes didicerint; Sequitur
Nūquid homo dī cōparatione iustificabit. aut factor suo pu
rior erit uir. humana iustitia diuine iustitie cōparata in
iustitia ē. quia et lucerna in tenebris fulgere cernitur. sed in
solis radio posita tenebrat; Quid ergo diphaz raptus in cor
platione cognouit. nisi qđ iustificari homo dī cōparatione
ñ possit. Recta nāq[ue] credimus. que exterius operamur. sed cum
in nimbe interna cognoscamus. quasi in solis radio caligamus.
Ea uero illa ut cuiq[ue] ꝑ simus. ista ut nos quisque iudicamus. quia
tamen quisquis subtilius de tenebris iudicat. quanto acutius

HERSFELD, Kirchliches Rentamt des Kirchenkreises Hersfeld

Moralia V 37 f, PL. 75, Sp. 717 A - 718 A
(Jak. 4, 17 - 18)

mau lucas ignorat. Qui enī luce uidet. scr quid dem
met. Nam qui candorē lucas ignorat. et obscura plu
bat. Bene autē subdit. aut factorī suo purior erit
de passione murmurat. quid aliud qua iusticā fe
fat. Purior̄ se ergo ur factorī suo estimat. si contra
querelā parat. cumq; sibi paulubio post ponit. cu
desua afflictione redargunt. Vt ergo homo reprehen
audeat iudicē culpe. hunc humiliter cogitat auct
qua qui mire hominē fecit exnihilo. factū impie
Qd tunc eliphaz didicat. cū uocē quasi auribus sus audi
sidcationē nāq; diuine magnitudinis discut. quā hu
insua animaduersione timeat. et qui supna degusta
ra. equ. nimiru uolerat. qua plene minus conspicat. q
mee qd foris agit. Male enī se rectū putat. qui rectitu
rigul. ignorat. Et sepe lignū rectū credit. si ad regul
Sed ai regule iungit. p quam rectitudinē ūmo rectū
qua nimiru rectitudo absidens increpat. qd oculus
appbat. Eliphaz itaq; qua supna conspexit. distric
dens seriorib; exorit. et qua iuste beatū iob nūcupa red
mcōparatione tamen creatoris omniū creature mor
describit dicens. Ecce qui seruiunt ei non sunt stabiles
gelis suis reperit prauitatē. quanto magis hi qui hab
mos luteas. qui terrenū habent fundamentū consum
tunca. Natura angelica et si comutabilis ei auctoris
in statu suo immutabiliter pmanet. ēo ipso tamen q
ra ē. in semetipsa uicissitudine mutabilitatis habet. N
exalio ad aliud mutat. et in semetipsa stabile nō. Vn
eni res. quasi uot passib; ad aliud tendit. quot mu

HERSFELD, Rentamt

Moralia V 37 f. PL. 75, Sp. 717 A - 718 A
(Joh. 4, 17-18)

ib; subiacet; Sola aut̄ natura incōphensibilis absta
t mouer. quę ab eo qđ sēp idē est nesciri immutari; Nam
ū substantia amutabilitatis motu fuisset aliena bene ab
condita nequaquā inregibis spiritib; ab eaūidimis fac
disset; Mire aut̄ omps dīs natura sum moru spirituum
Imutabilē condidit ut ea qui p manere nollent ruere
condicione psisterent tamō inea iā digniis quamō ex
starent ea eō maiori apud dm merū fierent quo mua
sue motū uoluntatis stationē fixissent; Quia ergo ipsa
atura angelica ē in semetipsa mutabilis quā uidelicet
litatē uitat p hoc qđ ea qui semp idē ē uinculis amoris
ctat nunc dicat; ecce qui seruiunt ei nō sunt stabiles; Atq
onus documentū mutabilitatis adiungit cū de apostata
; sub inferuir; et in angelis suis reperit prauitate; Exquo
bene infirmitatis humane consideratione colligit cum
ruere; quantō magis qui habitant domos lutei qui q
bent fundamentū consumēt uelut tinea Lutei sppe
habitamus quia in corpore terreno subsistimus; Qđ bene
consideans ait habemus thesaurū istū in uasis fictilib;
Scimus quia si terrestis domus nra huius habitationis dis
ē qđ edificationē ex deo habemus domū nō manu factam
quoq fundamentū ē substantia carnalis; Qđ in se solliciti
la conspexerat cū dicebat; Non ē occultatū os meū ab
a in occulto et substantia mea in inferioribus terre; Tinea
uestē nascit et candē uestē de qua oritur oriendo corru
asi quedā uero uestis animę caro ē; sed hoc nimiru uestis
nea sua quia ab ipsa carnalis ceptatio oritur ex qua
r; Quasi eni quadā sua tinea uestis nra consumit cum

Monalia V 38, PL. 75, Sp. 718 A - C

ib; subiacet; Sola autē natura incōprehensibilis absq; ullo
motu est quę ab eo qđ semp idē est nesciat immutari; Nam
ūi substantia amutabilitatis motu fuisset aliena bonę ab
condita nequaquā inregibis spiritub; ab caritudinis suę
dissent; Mirę autē omps ds natura summorū spirituum
immutabilē condidit ut ea qui p manere nollent ruerent.
in condītione psistere tamē in ea iā digniūs quamō ex
stare ea cō maiori apud dm merita ficerent quo mota
suę motū uoluntatis stationę fixissent; Quia ergo ipsa
natura angelica ē in semetipsa mutabilis quā inde dicit
mutatē uerit phoc qđ ea qui semp idē ē uincatis amoris
ercet nunc dicit; ecce qui sequuntur ea nō sunt stabiles; Adq;
ounus documentū mutabilitatis adiungit cū de apostatu
; subinferens; ea in anglis suis reperit prauitatē; Ex quo
bene infirmitatis humanę consideratione colligit cum
mcent; quanto magis qui habitant domos luteas qui et
bent fundamentū consumentē uelut tinea Luteas q̄ppe
habitamus quia mcorpore terreno subsistimus; Qđ bene
consideranter ait; habemus thesaurū istū in uasis fictilib;;
Scimus quia si terrestris domus nra huius habitationis dis
r; qđ edificationē ex deo habemus domū nō manufactam.
quoq; fundamentū ē substantia carnalis; Qđ inde sollicitus
la conspexerat cū dicebat; Non ē occultatū os meū aut.
ū in occulto; et substantia mea in inferioribus terre; Tinea
uestē nascit et candē uestē de qua oritur orlando corrū
asi quedā uero uestis animę caro ē; sed hęc nimirū uestis
nea sua; quia ab ipsa carnalis ceptatio oritur. ex qua
r; Quasi eni quadā sua tinea uestis nra consumit. cum

7 + 8 bilden nun
1 + 2 ein Dreieck!

quãq; contingit ut quanto securius ab exterius actionibus
cessauit tanto latius inmunde inse cogitationes strepitu potui
congeruit; Unde sub iudee specie ppphetã corpens suo anima
dicit; uiderunt eã hostes et deriserunt sabbata eius;
Precepto enim legis ab exteriori opere in sabbato cessatur; hostes
ergo sabbata uidentes irridẽt cũ maligni spiritus ipsa uacationis eius
ad cogitationes illicitas pparabunt ut una quæq; anima que remo
ta ab exterius actionib; do seruire creditur eo magis eorũ tyranni
dis illicita cogitando famulet; Sã autẽ uiri quia amundi operib;
non tempore sed uirtute sopiunt. laborioseius dormiunt quã uigilare
potuerunt quia in eo qđ actionis huius sti deseruisse superant.
robusto conflictu contra semetipsos pugnant. ne mens p
negligentiã torpeat. ne subacta otio ad desideria inmunda re
uertat. ne in ipsis bonis desiderii plus iusto inferuet. ne sub dis
cretionis specie sibimet parcendo affectione languescat; Agit hec
ac abhuc mundi inquieta concupiscentia se penitus subtrahit.
ac terrenarũ actionũ strepitu deserit. et p quietis studiũ uirtutib;
intenta uigilans dormit; Neq; enim ad contemplandũ interna p du
citur. nisi ab his que exterius implicant studiose subtrahatur;
unde enim qđ p semetipsã ueritas dicit. Nemo potest duob; domi
nis seruire; hinc paulus ait; Nemo militans do implicat se negoti
is secularib; ut ei placeat cui se pbauit; hinc ppphetica dns am
monet dicens. Vacate et uidete qm ego sũ ds; Quia igit nequaquã
interna conspicit. nisi ab externa implicatione cessetur.
Recte autem nunc uerbi abscondita et diuini susurrii tempus exprimit
cũ dicit. in horrore uisionis nocturne. quando solet sopor occu
pare homines. quia nimirũ mens nra nullomodo ad uim intime
contemplationis rapit. nisi studiose prius terrenorũ desideriorũ

25 x 32 cm

19.5 x 32 cm

tumultu sopiat; Sed humanus animus quada sue contemplationis
machina subleuatus. quo sup se altiora conspicit. eo in semetip
so terribilius contremescat; Vnde et apte subdit. Pauor et tremo
re me et tremor. et coꝫa ossa mea perterrita sunt. Quid posse mi
si forte acta signant. Dequib; et ppheta dicit. dns confudit
oꝫa ossa eorū; Et sepe ea que agunt homines et aliquis in
mente estimant. quia districtionis intime quā sit subtilitas
cium ignorant; Sed cū p contemplatione rapti supna conspi
abipsa aliquomodo p sue securitate liquefiunt. et
tanto magis in diuino conspectu trepidant. quanto nec bona
sua digna ad examinī que conspiciunt pensant; Hinc ē aīa. qd
is qui forte operando peccat. pspm subleuatus clamabat. con
tra ossa mea dicent. dne quis similis tui. Acsi diceret. Carnes mee
uerbū nō habent. quia infirma mea apud te fundituſ silent. Ossa
autē mea tue magnitudinis laudē dicunt. quia ipsa quoque
que et in me forte cognidi. tua consideratione contremesco me.
Hinc ē qd manue uiso angelo pmetes dicit. morte morie
quia uidimus dnm; Que uxor eius consolat dicens; Si uol
let dns occidere nos. de manib; nris holocaustū et libamenta nr
suscepisset; Quid autē qd aduisione angli uir fit timidus. et mu
lier audax. nisi qd nobis quotiens celestia demonstrant. spūs qui
dē pauore se concutit. sed tamen spes psumit. Inde nāq; spes
ad maiora audenda se erigit. unde turbat spūs. quia ea que no
na sunt prior uidit; Quia igit cū altiora secretorū celestium
subleuata mens conspicit. cuncta humanarū uirtutum solidita
contremescat. recte nunc dicat. Pauor tenuit me et tremor
et oꝫa ossa mea perterrita sunt. Acsi apte diceret. Subtilitatis
intime archana penetrans. unde me apud me spūs credidi.

ante conspectū iudicis inde turbaui; Distractionē quippe
ne iusticie contemplamur. cui deprehensi operib; iure pumet
que nos forte egisse putabamus; Ducta nāq; ad interna re
stra retributio. si districtū iudicē inuenit. multis torturis
suarū sordib; in intima rectitudinē impingit; Vnde bene p
lus cū et uirtutū ossa habere se cernebat. et tamen sub dis
to examine hec cadē ei ossa trepidarent. ait; Mihi pmini
ē ut a nobis iudicer. aut ab humano die. Sed neq; me ipsu
iudico. Nihil enī mihi conscius sū. Sed quia auditus uenis
ni sustinui. hec cadē ei ossa tremuerant. illico. adiunxit. Se
in hoc iustificatus sū. Qui autē iudicat me. dns ē; d. esi dic
Et recta egisse me recolo. et tamen demeritus n̄ psumo. qu
ad eius examen uita nra ducat. sub quo nre fortitudinis et
turbant; Sed cū mens in contemplatione suspenditur. cū carni
gustus superans pspeculationis suim ddiberatur aliquid
me securitatis rimat. stare diu sup semetipsā n̄ potest. q
et si hanc spūs ad sūma euehit. caro tamen ipso ad huc to
tionis suę pondere deorsū p̄mit. Vnde et subdit; Et cū
me p̄sentia transiret. inhorruerunt pili carnis mee. Nobi
semib; spūs transit. quando inuisibilia cognoscimus. et ta
hec n̄ solide. sed rapum uidemus. Neq; enī in suauitate co
plationis intime diu mens figit. quia ad semetipsā in me
te luminis reuerberata reuocat; Cuiq; interna dulcedinē
gustat. amore estuat. ire sup semetipsā nititur. sed ad infi
tatis suę tenebras fracta relabit. et magna uirtute, p fic
uidet. quia uidere n̄ possit hoc qđ ardenter diligit. ne
men ardenter diligeret. nisi aliquatenus uideret; Non
stat spūs sed transit. quia supnā luce nra nob contēplatē

BIBLIOTECA DEL PRADO

ıamuḃ; apcrit· et mox infirmamuḃ; abscondit, Et quia in hac
ı quantalibet quis uirtute pficerit· adhuc tamen corruptio
fuę stimulū sentit· Corpus quippe qđ corrūpit aggrauat ani
m· et deprimit terrena inhabitatio sensū multa cogitantē· rec
ubdit; inhorruerunt pili carnis męę; Pili carnis sunt· quelibet
flua humanę corruptionis; Pili carnis sunt· unę uoluptis co
tiones· quas sic amenter inuidimus· ut de amissione earum
lo dolore fatigemur; Bene autē pmoysen dicit· Leuitę ra
t omēs pilos carnis suę; Leuita quippe assūptus uocat; Opor
tet ergo leuitas omēs pilos carnis rādere· quia is qui inobsequis
mis assumit· debet ante di oculos acuncta carnis cogitatio
: mundus appareat· ne illicitas cogitationes mens pferat·
ulchrā animę speciē quasi pilos fructificantib; deformem
lat; Sed quantalibet ut diximus quępiā uirtus sępe conuer
onis euexerit· adhuc tamen a deuictis hostib; uitę nascuntur·
olerēt; Unde et ipsi leuitarū pili radi pcepti sunt· ne cutis
et cū pilis in carne radices rēmanent· et crescunt uerū ut
lantē quia magno quidē studio supflue cogitationes am
nde sunt· sed tamen amputari fundituſ nequaquā possē;
n caro supflua generat· quę semp spūs ferro sollicitudinis re
t; Sed hęc in nobis tunc subtilius conspicimus· cū speculatio
lta pcipimus; Unde recte nunc dicit; Cum spūs me pūsent
sitę· inhorruerunt pili carnis męę; humana et cū mens
mplationis arce sublimata tamen semetipsā durius despi
cruciat· quanto nimis subtile conspicit et qđ amat· Et
ulchrū inuidet hoc qđ sup se appetit· districte iudicat
quid in se infirmū prius tranquille tolerabat; Transeun
go spū pili pmescunt· quia ante compunctionis uim

32.1 x 20.7 cm

32.1 x 21.2

parf
tur cum ecclesiastica substantia nullatenus admittatur; Sed quia
hanc exprimere pfecte sermone nō possumus. humanitus
nre modulo quasi infantie imbecillitate ppedtu. eā aliqua
tenus balbutiendo resonamus; Quia uero ex immagna contē
platione subleuati. subtile qd de eterna ecclesiastica cognitione
prumus. sacre hystorie uerbis ostenditur. cui de cognito
nēt. heliasi educitur. cui cū transiturū ante
se. spm mitteret dicens. ecce dns transit. spūs grandis &
fortis subuertens montes. et conterens petras ante dnm. ilico
adiunxit. nō in spū dns. et post spm cōmotio. Non in cōmotio
ne dns. et post cōmotionē ignis. nō in igne dns. Et post ignē
sibilus aure tenuis; Spūs quippe ante dnm euertens montes
et petras conterit. quia pauor qui ex aduentu eius irruit. et
altitudinē cordis nri deicit. eadurita liq. facit; Sed spui cō
motio ignis nō in ea dns dicitur. In ea uero in sibilo aure
tenuis intelligitur. quia animi mens cū incontēplationis sub
limitate suspenditur. quicquid pfecte conspicere pualet.
dns ne. cū uero subtile aliquid conspicit. hoc ē qd de incōp
rehensibili substantia eternitatis audit. Quasi enī sibilū aure
tenuis percipimus. cui sapore memorie scripte ueritatis contē
platione subtilia subtiliter degustamus; Tunc ergo uerū ē
qd de deo cognoscamus. cū plene nos aliquid de illo cognos
cere nō posse sentimus; Vnde bene illic subditur; Qd cū au
disset helias operuit uultū suū pallio. et ingressus steit in
ostio spelunce; Post aure tenuis sibilū. uultū suū pphēta
pallio operit. quia in ipsa subtilissima contēplatione ue
ritatis. quanta ignorantia homo regatur agnoscit; Vult
ū naq. pallio subducere ē. ne altiora mens quęrere audeat.

SIEGEL DER Kön PFARRE

hanc exconsideratione ꝓpriꝫ infirmitatis uidare. ut neq; aq;
intellegimus oculos ultra se ꝑ̄ captamus aperiat. sed ad hoc qđ
apphendere ñ ualet reuerentur. dubitat; Qui hęc agens. inspe
lunce ostio stetisse describit; Quid nāq; spelunca nra ē. nisi hec
corruptionis habitatio. in qua adhuc exuere stare remanemus
Sed cū aliquid ꝓ capere de cognitione diuinitatis incipimus. qua
si iā in spelunce nre ostio stamus; Quia cū ꝓgredi pfecte
possumus. ad cognitionē tamen ueritatis inhiamus. iam aliqđ
de libertatis aura captamus; In ingressu ergo spelunce stare ē.
represso nre corruptionis obstaculo. ad cognitionē ueritatis
in apere exire; Vnde et nube in tabernaculū descendente. isra
hel dicit de longinquo cernentes. in papilionū suorū ostiis stetisse
memorant. quia hi qui aduentū diuinitatis ut cuiq; conspi
unt. quasi iam ex habitaculo carnis ꝓcedunt; Quia igit humā
na mens quamlibet se uirtute tumefecerit. uix de numinis de
trema cognoscat. recte nunc dicit; et uocē quasi auribus in
dui; Sed qm cū de se sabaim parū nobis diuina cognitio ex hi
bet. infirmitatis nre ignorantia ꝓfecte docet. qui uocē aut so
lenis audiunt. dicat que ex ipsa audientie didicerit; Sequitur
Nūquid homo di cōparatione iustificabit. aut factori suo pu
rior erit uir. humana iustitia diuine iustitie cōparata in
iustitia ē. qua et lucerna in tenebris fulgere cernitur. sed in
solis radio posita tenebrat; Quid ergo diphaz raptus in con
templatione cognouit. nisi qđ iustificari homo di cōparatione
ñ possit. Recta nāq; credimus. que exterius operam. sed cum
minime interna cognoscimus. quasi in solis radio posita caligamus;
Cū uero illa ut cuiq; ꝓpinquus. ista ut ñ cuiq; iudicamus. quia
tanto quisquis subtilius de tenebris iudicat. quanto ueritatis cla

rtatē lucas ignorat; Qui eñ lucē uidet. scīt quid deū
mcc; Nam qui candorē lucas ignorat. et obscura; plu
bat; Bene autē subdit. aut factori suo purior erit
dep assione murmurat. quid aliud quā iustica fe
sat. Puriorē se ergo uir factori suo estimat. siconīa
querelā parat. cumq sibi; paulduio post ponit. cu
desua afflictione redarguit; Vt ergo homo reprehē
audeat iudicē culpē. hunc humiliter cogitat auct
quia qui mirt hominē fecit exnihilo. facū impie
Qđ tunc eliphaz didicit. cū uocē quasi auribus ceus audi
sidcationē nāq diuinē magnitudinis discit. quā hu
mensua animaduersione timeat. et qui supna degusta
ra; qui nimirū uolcrat. quia plene mens conspicit. q
mcc qđ foris agit; Male emīsc reū putat. qui rectitudi
nē regulē ignorat. Et sepe lignū reū credit. si ad regu
Sed cui regulē iungit. p quamā uoluntatē uimcsitū
quia nimirū rectitudo absq dubio insinuat. qđ oculus
approbat. Eliphaz itaq quia supna conspexit. distric
dem seruorib; excrit. et quā iust beatis ob nīam red
mcōparatione tamen creatoris omniū creaturē mod
describit dicens. Ecce qui seruiunt ei nequ sunt stabiles
gelis suis reperit prauitatē. quanto magis hi qui hab
mos luteas. qui terrenū habent fundamentū consum
tuica. Natura angelica et siconīplationi auctoris
in statu suo immutabiliter pmanet. cōipso tamen q
ra ē insemcipsa uicissitudinē mutabilitatis habet. M
exalio ad aliud mtē. et insemcipsa stabilē nec. Vna
eni res. quasi tot passib; ad aliud tendit. quot mu